

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

**Impreza z kobzolem
w roli głównej**
| s. 2

**Andrzej Feber
w Książnicy Cieszyńskiej**
| s. 4

**Perła
Podbeskidzia**
| s. 5

Wiedzą już, kto truł

WYDARZENIE: W Hawierzowie zmarła wczoraj rano już 25. ofiara alkoholu metylowego. To 55-letni mężczyzna, który był hospitalizowany w tej placówce od 3 września. Nowego „metylalkoholowego” pacjenta przyjęto też w poniedziałek w ostrawskim Szpitalu Miejskim. Wczoraj też odbyła się specjalna konferencja prasowa w tej sprawie.

Przedstawiciele Policji RC i Prokuratury Wojewódzkiej w Zlinie na konferencji prasowej w Pradze powiedzieli, że wiedzą o źródłach, przez które płynął do Czech metanol. Prezydent Policji RC, Martin Červíček, powiedział dziennikarzom, że zatrzymano aż 15 tys. litrów zatrutego alkoholu. Dodał, że Policja oskarżyła dwóch mieszkańców województwa morawsko-śląskiego, którzy sprowadzili metanol do RC i mieszała go z etanolem. – Mieli świadomość, że mogą zagrozić życiu i zdrowiu swoich współobywateli. Po prostu chcieli zarobić na tym alkoholowym interesie – powiedział szef czeskiej Policji. Wiadomo, że obu zatrzymanym grozi od 12 do 30 lat więzienia, a nawet dożywocie.

Chociaż od ponad tygodnia w RC obowiązuje prohibicja, wciąż odnotowywane są nowe przypadki zatrucia metanolem. Równie gorąco jest w Polsce.

– W pierwszych przebadanych w Polsce próbkach alkoholu z Republiki Czeskiej znajduje się trujący metanol. Wykryto go w czterech z jedenastu zarekwirowanych butelek – poinformowano wczoraj w Katowicach.

Metanol został wykryty w butelkach, które Policja RP zarekwirowała na terenie Małopolski. Trafily one do laboratorium w Krakowie i po kilku dniach badań odkryto w nich trującą substancję. Teraz próbki zostaną jeszcze raz poddane analizie. Chodzi o to, aby dokładnie określić stężenie metanolu.

Jak wcześniej poinformował Marek Wręczycki z katowickiej policji, na targowisku w Tarnowskich Górach zatrzymano obywatelkę Słowacji, handlującą alkoholem bez akcyzy. Policjanci znaleźli 7 litrów butelek bez tych znaków. Wśród nich były cztery opatrzone etykietami zabronionego w Czechach alkoholu. Policjanci apelują, by osoby, które kupiły alkohol u tej kobiety, powstrzymały się z jego spożyciem i pozbyły się go.

Szef głównej grupy dochodzeniowej, Václav Kučera, powiedział, że stopniowo czeska policja sięga po przestępców, którzy zajmują coraz wyższe miejsca w hierarchii mafijnej. Na przykład w Opawie zatrzymali człowieka, u którego skonfiskowali około 6 tysięcy litrów sfalszowanego alkoholu. Kučera dodał, że jego zespół sporządził szkic podstawowej struktury siatki sprzedawców i osób dodających do alkoholu trującą substancję

Fot. MAREK SANTARIUS

Afera metylowa trwa w RC od kilkunastu dni. Jej końca nie widać.

oraz że jest na tropie kierownictwa siatki rozprzeczającej alkohol metylowy. Jego zdaniem, ślady prowadzą przede wszystkim do województw zlińskiego oraz morawsko-śląskiego.

Szef grupy śledczej uważa, że najprawdopodobniej właśnie stamtąd transportowano alkohol metylowy do nielegalnych rozlewni, a następnie wprowadzano do obrotu. Kučera nie wykluczył istnienia kilku źródeł alkoholu metylowego. Jego zdaniem nie można przesądzić, czy źródło znajdowało się w Republice Czeskiej czy może za granicą.

Interesujące informacje przyniósł w ubiegłym tygodniu dziennik „MF Dnes”, który napisał, że obecny minister spraw wewnętrznych RC, Jan Kubice, przed dwoma laty – jako współwłaściciel biura detektywistycznego – miał opracować specjalny raport o czarnym rynku alkoholi na zlecenie jednej znannej i renomowanej wytwórni likierów. Dziennik zastanawia się nad tym, dlaczego minister nie skorzystał z posiadanej wiedzy po

objęciu tak wysokiego stanowiska w administracji państwowej.

W RC tymczasem rozpoczęto druk nowych banderoli na butelki z alkoholem. Drukuje je państwowa wytwórnia papierów wartościowych. Nowe banderole są, jak na razie, jedynym krokiem na drodze walki z fałszowaniem alkoholu. Będą nalepiane na butelki, w których znajdzie się alkohol po dokładnych badaniach laboratoryjnych u producenta.

Właściciele renomowanych wytwórni wódek i likierów zrzeszeni w Unii Producentów Alkoholu zgodnie twierdzą, że nowe banderole nie ograniczą czarnego rynku. Nie załatwią też problemu ponad 20 milionów butelek, które zalegają teraz w magazynach, sklepach i restauracjach po wprowadzeniu prohibicji. Są to alkohole wyprodukowane nie tylko przez sprawdzone czeskie wytwórnie, ale także importowane z zagranicy od znanych producentów.

JACEK SIKORA

ZDARZYŁO SIĘ

NIE DLA REFORMY EMERYTALNEJ

Prezydent RC Václav Klaus nie podpisał dwóch ustaw dotyczących reformy emerytalnej. Na swojej stronie internetowej zamieścił list, który wystosował do przewodniczącej Izby Poselskiej, Miroslavy Němcovej. W nim uzasadnia swą decyzję. – Reforma emerytalna jest zasadniczą zmianą systemu socjalnego, który dotyczy każdego obywatela. Dlatego jej treść, przygotowanie i realizacja wymagają jak najszerzego porozumienia społecznego. W tym przypadku nie ma go pomiędzy fachowcami, na scenie politycznej ani w społeczeństwie – napisał m.in. prezydent. Klausowi przeszkadza, że rządowy projekt reformy emerytalnej został odrzucony przez Senat, w Izbie Poselskiej uchwalono go minimalną przewagą głosów. – Forsowanie kluczowej zmiany w Parlamencie na siłę nie stwarza dobrych perspektyw dla jej utrzymania na dłuższą metę i zapewnienia jej stabilnych warunków w możliwych przyszłych konstelacjach politycznych – dodał prezydent. Klaus uważa również, że nie należy wprowadzać indywidualnego oszczędzania na emeryturę w prywatnych funduszach w okresie, kiedy kryzys finansowy osłabił zaufanie w długookresowe inwestowanie kolektywne. – W tej sytuacji wprowadzenie reformy jest hazardem z zaufaniem mieszkańców, hazardem z finansami publicznymi i hazardem z finansami prywatnymi. Trudno odgadnąć konsekwencje wprowadzenia „drugiego filara” dla dzisiejszego systemu emerytalnego, od którego będzie zależne tak obecne pokolenie emerytów, jak i generacje tych, którzy zbliżają się do wieku emerytalnego. Jego schodek się pogłębi. Jest nie do przyjęcia, by był on finansowany poprzez dalsze podnoszenie podatków – napisał. Zwrócił się do posłów z żądaniem, by raz jeszcze szczegółowo rozważyli wszelkie aspekty reformy. (dc)

POGODA

wtorek

środa

dzień: 19 do 23 °C
noc: 14 do 10 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 21 do 25 °C
noc: 13 do 9 °C
wiatr: 2-8 m/s

Interaktywny Prochaska

Tablicę interaktywną poświęconą Karolowi Prochascie odsłonięto wczoraj przy ulicy Głównej w Czeskim Cieszynie. Znalazła swoje miejsce tuż pod oknami drukarni. To już czwarta tablica, która w przyszłości z podobnymi instalacjami stworzy „Szlak tolerancji”.

Stanisław Recmanik, dyrektor drukarni w Czeskim Cieszynie, wyraził radość z pojawienia się tablicy. Jak powiedział w krótkim przemówieniu, dobrze, że wciąż jest miejsce, na którym mogła zostać umieszczona. – To ważne, że tradycja drukarstwa przetrwała w Cieszynie po dziś

dzień. Mam nadzieję, że przetrwa kolejne dziesiątki lat – przyznał i zaprosił do zwiedzania zakładu.

Jutro kolejna uroczystość. W Alei Pokoju 1 w Cieszynie zostanie odsłonięta tablica interaktywna poświęcona Alfredowi Antonowi Wiedermanowi. (wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

Tablica została umieszczona na ścianie drukarni w Czeskim Cieszynie.

9 771212 422027

1 2 1 1 2

KRÓTKO

PRZYWITALI POCIĄG

TRZYNIEC (maki) – Na trasie Ostrawa – Mosty koło Jabłonkowa kursować będzie nowy pociąg. Skład ze znakiem miasta przywitany został po raz pierwszy na trzynieckim dworcu kolejowym w sobotę, kiedy obchodzono Dzień Kolei. Podczas uroczystego przywitania, w którym wzięli udział przedstawiciele władz Miasta Trzyńca, pociąg otrzymał błogosławieństwo na drogę. Dwa nowoczesne pociągi z serii CityElefant Czeskie Koleje Państwowe zakupiły dzięki dotacji finansowej z Regionalnego Programu Operacyjnego województwa morawsko-śląskiego.

PRZEJAZD ZAMKNIĘTY

KARWINA (dc) – W związku z remontem kolei dziś i jutro w godz. od 7 do 17 będzie zamknięty dla ruchu przejazd kolejowy w Łąkach w pobliżu kaplicy. Trasy objazdowe prowadzą po innych odcinkach drogi I/67 oraz drogach lokalnych.

LICZBA DNIA

90

proc. mieszkańców europejskich miast oddycha powietrzem zanieczyszczonym ponad normę. W Polsce największy problem stanowią pyły – wynika z raportu opublikowanego wczoraj przez Europejską Agencję Środowiska. Z publikacji wynika, że na zbyt wysokie stężenie pyłów i cząstek stałych narażona jest niemal jedna trzecia mieszkańców europejskich miast. Jeśli zaś przyjąć zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia, ostrzejsze od unijnych – okazuje się, że powietrzem, w którym stężenie cząstek stałych przekracza normy, oddycha od 81 do 95 proc. mieszkańców miast naszego kontynentu. Jednym z głównych emitentów tego rodzaju zanieczyszczeń, oprócz rejonów północnych Włoch, miast na Bałkanach, Słowacji i w Turcji, jest Polska. (maki)

CYTAT DNIA

– Nie chcę oszukiwać siebie samej, ani wprowadzać w błąd innych: prawda polega na tym, że wybory parlamentarne już zostały sfałszowane i jeśli dziś nie zostaną podjęte odpowiednie kroki, które powstrzymają dyktaturę, to po takich wyborach dyktatura na Ukrainie zapanuje na długo! Będzie to koniec wolności i niepodległości Ukrainy – napisała w liście z więzienia była premier Ukrainy, Julia Tymoszenko. Zaaapelowała do Zachodu o „złamanie kręgosłupa dyktaturze” w jej kraju i oświadczyła, że wyznaczone na 28 października wybory parlamentarne w jej kraju „zostały sfałszowane jeszcze przed ich rozpoczęciem”. Zdaniem Tymoszenko, pomagając obecnie Ukrainie, świat demokratyczny „pomocze też sobie”. – Za naszymi (ukraińskimi – przyp. red.) neodyktatorami stoją podobne im reżimy, które wspierają się nawzajem i bronią wspólnego porządku światowego, w którym nie ma miejsca dla demokracji i wartości, uznawanych przez ludzkość – napisała była premier. (kor)

Kempaland do wynajęcia

Znany bukowiecki ośrodek sportów nie tylko zimowych, ale też letnich, Kempaland, będzie miał wkrótce nowego zarządcę. Nadal zostanie on gminnym centrum sportu, ale zostanie wynajęty. Nowy dzierżawca Kempalandu powinien przejąć ośrodek w październiku, najpóźniej za w listopadzie.

– Kempaland działa od sześciu lat, jego szefem, a raczej pełnomocnikiem, był przez cały czas Jerzy Heczko z Piosku – mówi Roman Czepczor, członek Zarządu Gminy (z ramienia Ruchu Politycznego Coexistentia-Wspólnota), a także obecny pełnomocnik ośrodka, który pełni tę funkcję od maja br. – Pomimo tego był też zawsze drugi pełnomocnik, zazwyczaj jeden z

radnych, bo przecież ośrodek jest majątkiem gminy, a raczej jej spółki Służby Techniczne. Poza tym chodziło o to, że gdyby pan Heczko się rozchorował, mielibyśmy pewność, że go ktoś zastąpi w funkcji – uściśla.

O tym, że Kempaland zmieni swój status, władze wioski zaczęły dyskutować na początku bieżącego roku. Najpierw odwołano Jerzego

Heczko. – A to z tego powodu, że postanowiliśmy uregulować sprawę ośrodka w inny sposób. Doszliśmy bowiem do wniosku, że wprawdzie zarabia on, ale tylko zimą, a latem cały dochód trzeba było właściwie wyłożyć na pensje dla pracowników Kempalandu i Służb Technicznych. No i trzeba było też nadal w ośrodek inwestować. A przecież gmina nie może sobie na to pozwolić. Mu-

simy działać na rzecz mieszkańców wioski, a nie jednej tylko gminnej spółki – wyjaśnia radny Czepczor.

Dlatego władze gminy postanowiły pomyśleć o wynajęciu ośrodka. W konkursie zwyciężyła spółka Laderix, której jednym z właścicieli jest Andrzej Bieleśz z Bukowca. – Zimą już Kempaland będzie działał pod nowym kierownictwem – dodał radny Czepczor. (kor)

Impreza z kobzolem w roli głównej

Gałuszki ze śliwkami, smaczne kołaczki, a przede wszystkim ziemniaczane placki i stryki znalazły się w „menu” sobotniej imprezy zorganizowanej przez Miejsce Koło PZKO w Czeskim Cieszynie-Si-

bicy. Tradycyjnych potraw z ziemniaków nie mogło przecież zabraknąć na organizowanym tu co roku Święcie Ziemniaka, czyli Kobzol Szoł.

W ogrodzie domu PZKO zebra-

ła się spora grupa gości. – To nasza tradycyjna impreza, organizowana od lat. Zawsze przychodzi wiele osób – powiedziała nam prezes koła, Irena Kołek. – Gościmy również przyjaciół z polskiej Jasienicy.

Wspólnie z tamtejszym ośrodkiem kultury realizujemy projekt, w ramach którego spotykamy się na imprezach i warsztatach. Dzięki pieniądzą z projektu mogliśmy wyremontować nasz dom PZKO – dodała.

W programie kulturalnym wystąpił zespół regionalny z Jasienicy. Występ przygotowały także dzieci z miejscowej polskiej podstawówki. Częścią programu był wernisaż wystawy obrazów Edwarda Kaima. Mieszkający w Sibicy artysta, wieloletni nauczyciel wychowania plastycznego oraz muzycznego w Gimnazjum Polskim oraz polskiej podstawówce w Czeskim Cieszynie, zaprezentował przede wszystkim akwarele, swą ulubioną technikę, a także pastele czy rysunek.

Miejscowi oraz goście z Jasienicy, a także z koła PZKO w Lesznej Dolnej (które również za pieniądze unijne wyremontowało swoją siedzibę) świetnie się bawili w ogrodzie domu PZKO. Na każdym niemal stoliku leżały placki lub stryki. Jak zdradzili członkowie koła, którzy sami przygotowywali zaplecze kulinarne imprezy, to właśnie te potrawy cieszą się co roku największą popularnością. (ep)

Na sibickiej imprezie gościł zespół regionalny z Jasienicy.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

»Zimówki« od 1 listopada?

Polscy posłowie pracują nad nowelizacją kodeksu drogowego. Prawdopodobnie jeszcze w tym roku opony zimowe będą obowiązkowe. Według nowych przepisów sezon zimowy ma trwać od 1 listopada do 31 marca. Zmiany, jak łatwo można się domyślić, mają na celu poprawę bezpieczeństwa drogowego oraz dostosowanie wymogów do unijnych. Kierowcy pytają jednak o sztywne

ramy sezonu zimowego, który po nowelizacji ustawy miałby przypadać na okres od 1 listopada do 31 marca. – Pytanie tylko, czy takie rozwiązanie przyniesie więcej szkód, czy więcej pożytku? – zastanawia się Andrzej Tomica z Cieszyna. – Pogoda nie zawsze współgra z kalendarzem i te sztywne daty narażają według mnie kierowców na szybsze zużycie opon. Co by jednak nie mówić, jeśli za-

czną obowiązywać nowe przepisy, a wszystko na to wskazuje – kierowcy, którzy nie dostosują się do wymogów, będą musieli liczyć się ze sporym mandatem. Za brak „zimówek” zapłacimy nawet 500 zł. Warto jednak pamiętać, że podczas jazdy samochodem, bez względu na warunki, należy kierować się przede wszystkim zdrowym rozsądkiem. Dane pokazują, że aż 95 proc. kie-

Fot. ARC

Zbliża się okres zimowych opon.

rowców, mając na uwadze własne bezpieczeństwo, wymienia ogumienie na zimowe. (ox.pl)

Zrzutka na kotły

Przedstawiciele czterech znaczących firm w regionie – ArcelorMittal Ostrawa, OKD, Huta Trzyńska oraz ČEZ – przekazali wczoraj na ręce wicehetmana morawsko-śląskiego, Mirosława Nováka, 10 mln koron. Sumą tą postanowili wesprzeć wspólny program dotacyjny Ministerstwa Środowiska Naturalnego RC oraz Województwa Morawsko-Śląskiego na wymianę nieekologicznych kotłów na kotły bardziej przyjazne dla środowiska.

Jak zauważył wicehetman, w odróż-

nieniu od zakładów przemysłowych, które podlegają kontrolom emisji i w zanieczyszczeniu środowiska mają coraz mniejszy udział, domki jednorodzinne zatrzymują powietrze w niemal całym stopniu, stanowiąc aż jedną trzecią zanieczyszczeń powietrza. W naszym województwie 55 tys. gospodarstw domowych ogrzewa swoje domy paliwami stałymi. Według oficjalnych wyników spisu powszechnego województwo morawsko-śląskie posiada najgęstszą sieć kotłów na paliwa stałe w całej RC. W pierwszej

dziesiątce plasuje się aż pięć gmin leżących w naszym województwie. Na czele tabelki stoją Orłowa i Bogumin.

Jak wynika z bilansu emisji Czeskiego Instytutu Hydrometeorologicznego w 2010 roku morawsko-śląskie gospodarstwa domowe wypuściły do atmosfery 1,5 tys. ton stałych zanieczyszczeń. Władze województwa obiecują sobie, że pieniądze firm, które zostaną przeznaczone na wprowadzenie do gospodarstw domowych ekologicznych kotłów, obniżą ten wynik. (sch)

SZKOLNA TELEWIZJA

Nawiejska czeska podstawówka może się pochlubić własną telewizją. Działa ona już od trzech lat, a jej programy przygotowują uczniowie wyższego stopnia. Koledzy mogą w pojawiających się co 2-3 miesiące audycjach oglądać na ekranie m.in. reportaże z imprez szkolnych, jak również sporo ciekawych wiadomości z życia szkoły, a także wioski. Młodzi dziennikarze telewizyjni chwalą się, że wywiadów udzieliły im takie gwiazdy, jak Ewa Farna lub Petr Bende. Audycje młodych nawisian można też obejrzeć na stronie internetowej: <http://tv.znavsi.cz>. (kor)

» Wyfedrowali «

W Suchej Górnej po raz szósty „fedrowano” folklor. „Fedrowani” oznacza w górniczej gwarze wydobywanie, eksploatację. Na sobotnim „Fedrowaniu z folklorem” wydobyto z zespołów to, co w nich najlepsze.

Odbývająca się od kilku lat w Domu Robotniczym impreza jest dziś największym przeglądem zespołów folklorystycznych w „dolańskiej” części regionu. To festiwal z prawdziwego zdarzenia, a fakt, że Dom Robotniczy został rozbudowany i zmodernizowany, jeszcze podniósł jego rangę. W tym roku magnesem, który szczególnie przyciągał widzów, był występ Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. Równie świetny, i równie oklaskiwany, był „Jánošíček” z Brna – zespół prezentujący folklor słowacki.

Gwiazdą programu był zespół „Śląsk”.

W „Jánošíčku” tańczy m.in. górnosuszanin Michał Weiser, wychowanek miejscowego ZPiT „Suszanie”. Również inni uczestnicy „Fedrowania” to zespoły z klasą: „Vycpálkovi” z Pragi, bywalec imprezy – ostrawska „Šmykňa”, a wreszcie sam zespół – gospodarz, „Suszanie”, i towarzyszący mu „Chórek”.

Inauguracja imprezy miała jak najbardziej górniczy charakter. Ze sztandarami wkroczyli do sali muzykanci z miejscowej orkiestry „Hasičanka”. Tym razem strażacy zamienili swoje mundury na uniformy górnicze. Każdy z zespołów musiał wydelegować parę, która przeszła przez obowiązkowe przeszkolenie przed „sfaraniem” do podzie-

mia, a tancerz „Suszan”, Jakub Toman, pokazał, że tańczyć da się nawet w górniczej masce i z butlą tlenową na plecach.

Dobrym pomysłem był podział programu na krótkie, mniej więcej 10-minutowe występy. Dzięki temu całość była bardzo dynamiczna i różnorodna: zmieniały się zespoły, zmieniały stroje, a powolniejsze, spokojniejsze rytmy rodem z Czech przeplatały się z pełnymi temperamentu tańcami słowackimi, polskimi tańcami narodowymi, folklorem cieszyńskim i występami wokalnymi. Całość z polem i dowcipnie komentowali Wojciech Kadłubiec i Agata Rzyman. Język czeski szedł w parze z gwarą i literacką polszczyzną.

Na trwającym ponad trzy godziny programie kulturalnym impreza się nie skończyła. – Teraz jest koniec programu, ale początek zabawy. Będą grały kapele, które tu widzieliście, będzie się śpiewać i tańczyć – zachęcała do wspólnego biesiadowania Agata Rzyman.

Widownia, złożona zarówno z ludzi starszych, jak i młodych rodzin, górnosuszan i mieszkańców sąsiednich, a nawet bardziej odległych miejscowości, była pod wrażeniem występów. – To było dla mnie wspaniałe przeżycie. Ludzie, którzy siedzieli obok mnie, musieli myśleć, że jestem wariatką, ponieważ cały czas się uśmiechałam – powiedziała „Głowski Ludu” Lenka Ehlerová, przedstawicielka Fundacji OKD, która finansowo wsparła przegląd. Bywalec „Fedrowania”, a zarazem człowiek zawodowo parający się kulturą, Zygmunt Czernek z Bielskiego Centrum Kultury, również nie szczędził pochwał. – Scenariusz co roku jest inaczej przygotowany. Z roku na rok program jest bogatszy, organizatorzy zdobywają doświadczenie. Wszystkie zespoły prezentują bardzo wysoki poziom. Powiem szczerze, że te niektóre zespoły trudno nawet porównać z zespołami z Bielska-Białej, bo tancerze, których tu widzieliśmy, folklor mają w sobie, wychodzi z ich duszy i serca. A kapele są wręcz znakomite – podzielił się wrażeniami.

„Fedrowani z folklorem” to wspólna impreza gminy i Koła PZKO. Jej główni organizatorzy, Marian Weiser i Ján Mračna, otrzymali w trakcie wieczoru odznaczenia związkowe. Wiceprezes Miejsowego Koła PZKO, Marian Pilch, Weiserowi wręczył złotą odznakę PZKO, a Mračnemu srebrną. Wszystkie uczestniczące zespoły oraz Fundacja OKD zostały natomiast obdarowane pięknymi, wystruganymi z drewna statuetkami górnika. Wykonał je Paweł Kufa, „gorol” z Mostów koło Jabłonkowa. Nie był to jedyny „gorolski” motyw na imprezie. Na scenę zaproszono Andrzeja Niedobę, prezesa Koła PZKO w Mostach. Jego korzenie sięgają do Suchej, tam urodziła się jego matka. Swoją rolę musiał „okupić” improwizacją na skrzypcach.

W sobotnim magazynie zamieścimy kolorowy fotoreportaż z imprezy. (dc)

Mirosława Olšáková przegląda kronikę zboru.

230 lat kościoła w Błędowicach

Kościół ewangelicki w Hawierzowie-Błędowicach obchodzi w tym roku 230 lat od założenia. To kawał historii, którą miejscowy zbor postanowił przypomnieć poprzez zorganizowanie wystawy.

Kamień węgielny błędowickiego kościoła został poświęcony przez cieszyńskich pastorów Christiana Froehlich i Jana Fabryego w kwietniu 1782 roku. Już rok później świątynia była gotowa, natomiast wieżę otrzymała dopiero po 70 latach, kiedy cesarz Franciszek Józef I wydał patent, zezwalający na budowanie wieży i instalację dzwonów przez ewangelików. Te i inne daty, wyznaczające ważne wydarzenia w historii kościoła, przypomina wystawa. Dowiemy się na przykład, że w błędowickim zborze pełniło posługę 30 pastorów, a obecny, ks. Vladislav Volný jr, jest 31 w kolejności. Możemy obejrzeć albumy ze zdjęciami konfirmantów, kroniki zboru, obrazy malarzy, którzy uwiecznili na płótnie błędowicką świątynię. Wystawione są dokumenty zboru, księgi rachunkowe, zabytkowe kancjonały autorstwa Jerzego Trzanoskiego i Jerzego Heczki z Ligotki Kameralnej.

Na wystawie dowiemy się też ciekawostek o dawnym życiu zboru, o tym, jak wyglądały sprawy finanso-

we, jak funkcjonowała pomoc dla biednych. – Zaskoczyło mnie, że nasi przodkowie byli zdolni zgromadzić pieniądze na kosztowne remonty kościoła, na przykład na wykonanie nowych ławek. Członkowie zboru troszczyli się nie tylko sami o siebie, ale też o biedniejszych, na przykład jest tu specjalna księga, gdzie zapisywano dary, które nowożeńcy przekazywali biednym. Bogatsi, którzy chcieli mieć dla siebie zarezerwowane w kościele konkretne ławki, uiszczali specjalną opłatę. Te pieniądze służyły później na remonty, zakup nowego wyposażenia – opowiada członkini prezbiterium, Mirosława Olšáková.

Ekspozycję przygotowała z grupą wiernych ze Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. dyrektorka Archiwum Powiatowego w Karwinie, Irena Hajzlerová. Można ją zwiedzać do grudnia, w niedziele w godz. 9.30-10.30 i w czwartki w godz. 16.00-18.00. Znajduje się w budynku zboru naprzeciwko kościoła. (dc)

Dziękujemy, a nie wybrzydźmy

Wieża ich dawnego kościoła wciąż majaczy nad Łąkami, lecz od wielu lat w świątyni nie odbywają się już nabożeństwa. Zabytkowy budynek popada w coraz większą ruinę. Parafianie z Karwiny-Łąk modlą się obecnie w nowym kościele, wybudowanym obok głównej drogi z Karwiny do Czeskiego Cieszyna. Podobnie jak ten stary, również on ma za patronkę św. Barbarę. Kamień węgielny pod jego budowę poświęcił już w 1990 roku papież Jan Paweł II. Od 2001 roku świątynia służy wiernym. Ma kształt łzy, wyrażającej żal nad Łąkami zniszczonymi przez wydobycie węgla.

W niedzielę nie było w Łąkach czasu na nostalgię – panowała radosna atmosfera. W świątyni odbywała się dziękczynna msza dożynkowa. Ks. Roland Manowski podkreślił w swojej homilii, że należy dziękować nie tylko za dary ziemi, lecz za wszystko to, co otrzymujemy każdego dnia. Przypomnił, że jeszcze stosunkowo niedawno, w czasach jego dzieciństwa, które przypadają na lata 80., dostatek pożywienia nie był sprawą tak oczywistą, jak dziś, kiedy

wybrzydźmy w supermarketach, nie wiedząc, jaki gatunek masła czy sera wybrać. – Pamiętam, że w czasach PRL-u moja mama stała w długich kolejkach, że ludzie cieszyli się, kiedy na pustych półkach w polskich sklepach był już nie tylko ocet, ale pojawił się też olej – mówił proboszcz pochodzący z Katowic.

Do mszy śpiewał chór męski „Hejnał-Echo” Miejsowego Koła PZKO w Karwinie-Frysztacie. Po

nabożeństwie dziewczęta w strojach cieszyńskich częstowały kołaczami wszystkich kołaczami domowej roboty, które upiekły parafianki mieszkające w Kocobędzu. – Taki był dawny zwyczaj, o którym ostatnio nie pamiętano. W tym roku po raz pierwszy mamy kołaczki. Piekłam je razem z sąsiadkami i córkami. A te dziewczęta to moje wnuczki – powiedziała naszej gazecie Marta Juzefowa, która postanowiła przywrócić dawną tradycję. (dc)

Dziewczęta w strojach cieszyńskich częstowały kołaczami.

Od parasola do słońca

W pochmurny sobotni poranek wyruszył autokar z turystami Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski” w Republice Czeskiej w okolicy Bielska-Białej, by zobaczyć część Beskidu Małego. Trasa o długości około 20 km prowadziła z Żarnówki, przez Hrobaczą Łąkę, Przygibek, Magurkę Wilkowiacką, do Wilkowic. Turyści wyruszyli na szlak pod parasolami, wkrótce jednak deszcz przestał padać, wiał nieprzyjemny chłodny wiatr, ale po południu pokazało się słońce. (kor)

Andrzej Feber: Stawiam na porozumienie

Na przedostatnie już spotkanie w ramach projektu „Zaolzie teraz” zaproszono Andrzeja Febera, polityka, wójta Stonawy, byłego senatora w Pradze. Piątkowe „talk-show” w Książnicy Cieszyńskiej poprowadziła dziennikarka Otylia Toboła. Spotkanie zdominowała polityka, bo to dzięki Feberowi, który funkcję wójta sprawuje od 1990 roku, Stonawa zmieniła się nie do poznania. Otylia Toboła swego rozmówcę pytała o początki w samorządzie i ratowanie rodzinnej miejscowości, karierę w polityce, nie obeszło się też rzecz jasna bez pytań o polskość i perspektywę polskiej grupy narodowościowej.

Spotkanie w Książnicy było też swoistą wędrówką po Stonawie – gminie, w której rodzina Feberów mieszka „z dziada pradziada”. Gość spotkania wspominał tę miejscowość ze swoich lat dziecińczych, kiedy była dynamiczną, rozwijającą się gminą, a następnie lata 70. i 80., kiedy podupadła, a ludzie masowo się wyprowadzali. To właśnie Feber oraz reszta nowo wybranego samorządu podjął się w latach 90. zadania przywrócenia życia gminie, którą chciano wymazać z mapy, a jej resztki przyłączyć do Karwiny i Olbrachcic. Jak opowiadał, po przemianie ustrojowej w górniczej miejscowości należało się uporać nie tylko z dewastacją budynków i dróg, ale też z dewastacją ludzkiej świadomości – ze zniechęceniem i rozczarowaniem. W 2000 roku gmina zdobyła trzecie miejsce w ogólnokrajowym konkursie „Wioska Roku” i nie spoczęła na laurach, nadal się rozwija.

Kto spodziewał się długiej dyspu-

Andrzeja Febera „spowiadała” w Książnicy Cieszyńskiej Otylia Toboła.

ty na temat polskości, mógł poczuć się rozczarowany. Filozofia życiowa Andrzeja Febera na tym polu jest bowiem prosta i skuteczna. – Jestem Polakiem, deklaruje się jako Polak, ale będąc wójtem działam sprawiedliwie, dla wszystkich – mówił. Zapytany o to, czy deklarowanie polskości nie zniechęca czeskich wyborców, był szczerze zdziwiony. Wymieniał

innych wójtów-Polaków. – Wyborcy chcą ludzi bez względu na narodowość, oceniają ich pracę – argumentował. Na pewno tak jest, skoro Febera na to stanowisko wybierano już kilkakrotnie.

W tym czasie nie tylko uratował czeską dziewięcioletnią podstawówkę, ale wywalczył również utrzymanie polskiej szkoły – małej, ale działającej

do dziś. Sam jest przecież jej absolwentem. Może w innych miejscowościach już dawno położono by na niej krzyżyk, ale nie tu. Nie było w Stonawie także problemów z wprowadzaniem dwujęzyczności, polskie napisy na budynkach czy drogowkach były tu na długo przed tym, zanim zgodnie z ustawą postawiono polsko-czeskie tablice wjazdowe i wyjazdowe.

Jak w czasie spotkania kilkakrotnie podkreślał Feber, grunt to umiejętność porozumienia. Te zasady realizował w swej funkcji od początku, zarówno przy ratowaniu rodzinnej wioski w latach 90., kiedy negocjował z dyrekcją kopalni lepsze warunki i pomoc finansową dla gminy, jak i przy rozwiązywaniu polskich spraw.

– W naszym samorządzie spotkało się dwóch ludzi, którzy pragnęli porozumienia, zgody. Ja jestem Polakiem i katolikiem, a mój zastępca – Czechem, ewangelikiem. Wielokrotnie wymienialiśmy zdania, uczyliśmy się od siebie nawzajem. Co roku zanosimy wieńce na groby polskich żołnierzy na stonawskim cmentarzu. Pewnego roku w tym czasie miałem urlop. Mój zastępca poszedł z kwiatami sam – opowiadał Feber.

Jak widzi przyszłość Polaków? Jak długo jeszcze tu będziemy istnieć? Na te pytania również padła prosta i szczerza odpowiedź: – To zależy od nas. Dziś nikt nam nie broni rozmawiać po polsku, polskie szkoły są, musimy tylko posyłać do nich dzieci. Nie wystarczy akcentować swojej polskości, obnosić się z tym, ale trzeba w ten sposób żyć. Siła jest w ludziach – mówił.

W przyszłym miesiącu czeka nas ostatnie, podsumowujące całość projektu spotkanie. Jego gościem będzie Józef Szumiec, prezes Kongresu Polaków, która to organizacja realizuje projekt „Zaolzie teraz” wspólnie z Książnicą Cieszyńską. Na koniec przygotowywana jest również wystawa plenerowa podsumowująca te działania i publikacja z mapą lewego brzegu Olzy. (ep)

Żywot strzygacza wędrownego

Strzygacz owiec to zawód, który czytelnikom romantycznej powieści „Ptaki ciemnych krzewów” będzie się kojarzył z owczymi fermami w Australii i Nowej Zelandii. Ale strzygacze owiec żyją również w Beskidach. W sobotę w Koszarzyskach można było spotkać nawet takiego, który – podobnie jak Luke O'Neill ze wspomnianej powieści – jest strzygaczem wędrownym. Nazywa się Igor Sikora i mieszka w Nawsiu.

– Strzygę od 2009 roku, wtedy

zrobiłem kurs strzyżenia nożycami elektrycznymi. Mam własne stado, objeżdżam stada w Bruntalu i w okolicach Ostrawy, natomiast w Lounach przejąłem kilka stad, liczących łącznie 5 tys. owiec. Co miesiąc wyjeżdżam tam na 10-14 dni i strzygę je – od marca aż do grudnia. Ostrzyżenie jednej zabiera mi mniej więcej dwie minuty – opowiadał o życiu strzygacza podczas sobotniego „Rozsodu” w Koszarzyskach.

Jan Koźdoń, którego owce można było oglądać w „Dołku”, był kiedyś

strzygaczem w spółdzielni rolnej w Koszarzyskach. To on i jego dawni koledzy tworzyli gros strzygaczy, którzy w sobotę brali udział w „Mistrzostwach goroli w strzyżeniu owiec”. Konkurs był częścią tradycyjnego „Rozsodu”, który organizuje stowarzyszenie „Koliba” we współpracy z gminą i Miejscowym Kołem PZKO.

– Różne gatunki owiec dają różną ilość wełny: merynosy nawet 8 kg, oxford down, które teraz hodujemy, ok. 5 kg – przybliżył Koźdoń. Jego

matka, Anna Koźdoniowa, pamięta czasy, kiedy wszystkie fazy obróbki wełny wykonywało się w domu. – Niewypraną wełnę się „czichrało”, potem „krympowało” i wreszcie przedło na kołowrotku. Dopiero potem się ją prało. Jak się wełnę „krympowało”, to jeszcze ją smarowano tłuszczem, by była mocna – wspominała kobieta, która nauczyła prząść również swoje dwie synowe. Wyjaśniła, że „krympowani”, czyli poprawnie po polsku gręplowanie lub zgrzeblenie, oznaczało czesanie wełny specjalnymi szczotkami o zagiętych drucikach. Teraz wykonywane jest maszynowo. – Obecnie wełnę pierzemy przed oddaniem do gręplowania w Oldrzychowicach – wyjaśniła seniorka.

„Mistrzostwa goroli” bardziej od zaciętej walki były współzawodnictwem potraktowanym z przymrużeniem oka oraz pokazem strzyżenia dla tych, którzy nigdy nie widzieli, jak ono wygląda. Owcze runo szybko zapełniało duże wory, a owieczki spokojnie i pokornie znosiły fakt, że strzygacze obracali nimi na wszystkie strony...

W kategorii strzyżenia profesjonalnym sposobem australijskim zwyciężył Igor Sikora, w strzyżeniu „po naszemu”, waga ciężka – Jan Koźdoń, waga średnia – Jerzy Heczko i Józef Koźdoń ex aequo, waga lekka – Paweł Szlauer, „młodziecy” – Ryszard Staszowski.

„Rozsod” to druga po „Miyszaniu łowiec” impreza „Koliby”, przypominająca dawne zwyczaje związane z wypasem owiec. – Wiosną mie-

szło się stada i wypędzało na hale, jesienią spędzało z powrotem do wsi. Każdy „miyszanic”, czyli właściciel, zabierał swoje stado. Po tygodniu, dwóch „miyszanic” spotykali się w gospodzie i rozliczali z „łowczorzami”, którzy je paśli, bo trzeba im było zapłacić za pracę – przypomniał Josef Straka, prezes „Koliby”. Na Śląsku rozsod odbywał się w dzień św. Michała, czyli 29 września, na Morawach dzień wcześniej – na św. Wacława.

W sobotę w Koszarzyskach można było spotkać również „łowczorza”. Karol Cymorek z Wędryni powiedział nam, że w spółdzielni w Koszarzyskach przez dziesięć lat pał owce. I nie tylko pał. – Było tu 440 owiec. Rano od piątej do ósmej się je doiło, potem szybko jedliśmy śniadanie. Jedni szli paść, inni w kolibie robili ser. Paśło się do czwartej po południu, a od piątej zaczynał się na nowo maraton dojenia. Wieczorem, kto miał czas, gotował jeszcze „zynczycę” – dzielił się wspomnieniami.

„Rozsod” był też okazją do zabawy. Po południu grała kapela „Jaworina” z Rożnowa pod Radhoszczem i wystąpił dziecięcy zespół folklorystyczny z Rajczy. Bawiono się przy dźwiękach kapeli ludowej DD. W tym roku „Rozsodowi” towarzyszyła też wystawa owoców, jarzyn i zrobionych z nich przetworów oraz rysunków dzieci.

W najbliższą sobotę można się wybrać na „Rozsod owiec” na Ochodzitą do Koniakowa. (dc)

W Koszarzyskach gorole strzygli owce.

ŻYCIE CZŁOWIEKA TO OBOWIĄZEK - MAŁGORZATA KIEREŚ POWTÓRZYŁA ZA JANEM SZCZEPAŃSKIM

Perła Podbeskidzia

Jan Szczepański w swojej najpiękniejszej książce „Korzeniami wrostem w ziemię” napisał zdanie, że życie człowieka to obowiązek. Wobec rodziców, sąsiadów i ziemi. – Urodziłam się w ubogiej góralskiej chałupie z jedną izbą. Ten dom dał mi wszystko. Mojej ziemi, to co chcę, dziś wracam – powiedziała w sobotę w Bielsku-Białej Małgorzata Kiereś, laureatka konkursu Perła Podbeskidzia.

W sobotę w Wyższej Szkole Administracji w Bielsku-Białej odbył się III Kongres Kobiet Podbeskidzia. Nazwa jest może trochę myląca, bo pod Szyndzielnię zjechały także mieszkanki Górnego Śląskiego. Wszystkie zwabiły ciekawe prelekcje i wykłady – Katarzyna Bosacka, znana z propagowania zdrowej żywności, pytała retorycznie: Czy wiemy, co jemy? Z kolei ce-

niony seksuolog, profesor Zbigniew Izdebski, mówił o tym, jak cieszyć się seksem przez całe życie. – Ten Kongres nie jest wymierzony przeciwko mężczyznom, którzy, tak na marginesie, wykładają także na niego pieniądze. Mamy babskie sprawy, o których chcemy porozmawiać we własnym gronie. Dlaczego tylko w naszym gronie? Bo wystarczy, że zaprosimy kilku mężczyzn, a kobiety już się inaczej zachowują. Nie ma luzu, tej atmosfery normalności, otwartości. Tak nas natura stworzyła, że obie płcie się przyciągają i od razu zaczyna się inne zachowanie. Jesteśmy tutaj, żeby wam, mężczyznom, żyło się lepiej – powiedziała Mirosława Nykiel, posłanka, pomysłodawczyni wielkiego spotkania pań w Bielsku-Białej.

Jednym z najważniejszych punktów sobotnich obrad było ogłoszenie wyników konkursu na Perłę Podbeskidzia. Od kilku lat otrzymuje ją kobieta, która szczególnie zasłużyła się dla naszej ziemi. Przed rokiem trafiła w ręce Grażyny Chorąży, prezes Salwatorińskiego Stowarzyszenia Hospicyjnego. Sama wygrała walkę z rakiem, a teraz, zaktywizowała młodzież z powiatów bielskiego, cieszyńskiego i żywieckiego do działania w ramach wielkiego programu Pola Nadziei. W tym roku kapituła postanowiła uhonorować Małgorzatę Kiereś z Istebniej, radną powiatową w Cieszynie, dyrektorkę Muzeum Beskidzkiego w Wiśle, niestrudzoną badaczkę folkloru Śląska Cieszyńskiego.

– Moją osobą, moją pracą firmuję treści, które w dzisiejszym świecie nie są, jak to mówią młodzi, „cool”, „trendy”, może dla niektórych jestem obciachem, bo dla nich przyszła na scenę stara zaczepona baba – powiedziała laureatka z właściwą dla siebie swadą. – Jestem szczęśliwa, że szereg działań, w których pokazuję, że największe wartości są w domu, na naszej ziemi, został doceniony – dodała. Choć Małgorzata Kiereś musi godzić wiele obowiązków, na wszystko zawsze znajduje czas. Nauczyła się tego w rodzinnym domu. Mieszkając w ubogiej góralskiej chałupie od najmłodszych lat widziała, jak przez cały dzień jest coś do zrobienia.

– Pamiętam dom, w którym zachowany był porządek dnia. Śniadanie było śniadaniem, obiad obiadem, a kolacja kolacją. Jestem kobietą tradycyjną, porządek świata mam ustalony według Pana Boga – przyznała etnograf.

TOMASZ WOLFF

Małgorzata Kiereś ze statuetką Perły Podbeskidzia.

Fot. TOMASZ WOLFF

PYTANIE DO

Mirosławy Nykiel, organizatorki Kongresu Kobiet Podbeskidzia

Czy jest jakaś cecha charakterystyczna, która wyróżnia kobiety z naszej ziemi na tle pań z innych regionów?

Na pewno jest to niesamowita determinacja w dążeniu do celu. Góralki mają coś takiego w sobie, że jak już coś postanowią, to zrobią wszystko, żeby doprowadzić sprawę do końca. W myśl zasady: Nic mnie nie złamie, idę do przodu. Dlatego otwierając Kongres powiedziałam, że mamy się czym pochwalić, mamy kogo pokazywać, tylko musimy się promować. W dzisiejszych czasach nawet fantastyczne rzeczy mogą przejść niezauważenie.

Dary z głębi ludzkiego serca... z kapelusza

W czerwcu br. zorganizowały w Gimnazjum Polskim w Czeskim Cieszynie pokaz mody, a na aukcji kapeluszy własnego pomysłu zarobiły pieniądze, które postanowiły przekazać na rzecz ośrodka dla osób niepełnosprawnych Eben-Ezer w Żukowie. Mowa o gimnazjalistkach, realizatorkach projektu „Kwiat morwy”, które w ub. czwartek przekazały symboliczny czek opiewający na 5300 koron na ręce kierownictwa Diakonii Śląskiej, do której ośrodek należy. Jego wybór nie był zresztą przypadkowy. Gimnazjum Polskie w Czeskim Cieszynie z Eben-Ezer współpracuje od lat. Uczennice gimnazjum uświetniły popołudnie w Diakonii pokazem swoich modeli. (sch)

Na ręce kierownictwa Diakonii Śląskiej gimnazjalistki przekazały czek o wartości 5300 koron.

Pomoc społeczna górą

W piątek pracownicy grupy Huta Trzyniec – Moravia Steel pomagali organizacjom pozarządowym i organizacjom pożytku publicznego działającym w naszym regionie. W ramach Dnia Wolontariatu 32 pracowników różnych profesji pomagało m.in. w malowaniu, pracach terenowych, sprzątaniu czy spawaniu. Pomimo że wolontariusze pracowali w czasie, w którym mieli wykonywać swoją pracę zawodową, ich pensja nie ulegnie obniżeniu. Wszystkie koszty poniosą bowiem firmy działające w ramach grupy Huta Trzyniec – Moravia Steel. Pomoc udzielona została czterem regionalnym organizacjom, m.in. Stowarzyszeniu Obywatelskiemu „Trianon”, które prowadzi warsztaty pracy chronionej w Czeskim Cieszynie. Tu pomalowany został tynk głównej części budynku oraz podpory metalowe. – Doceniam, że

Huta Trzyniec potrafiła w tak trudnej sytuacji ekonomicznej stworzyć inicjatywę, która jest nam bardzo pomocna – powiedział przewodniczący Stowarzyszenia Obywatelskiego „Trianon” w Czeskim Cieszynie, Viliam Šušal. Podkreślił również, że Huta Trzyniec nie pomagała Stowarzyszeniu po raz pierwszy. – Z Hutą Trzyniec współpracujemy już prawie dziesięć lat, dzięki jej pomocy doszło m.in. do odnowienia warsztatu – dodał. Wolontariat, który prowadzi Huta Trzyniec, jest częścią koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu. – Cieszę się, że misja naszej firmy „Wspólnie dla przyszłych generacji” jest nie tylko frazesem i doceniam zainteresowanie wszystkich pracowników, którzy chcieli wziąć udział w wolontariacie – powiedział dyrektor generalny Huty Trzyniec, Jan Czudek. (maki)

WTOREK 25 września

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.25 Było sobie życie - Serce 8.55 Natura w Jedyńce - Dźwięki podwodnego świata 10.00 SOS dla czterech łap 10.30 Plebania (s.) 10.55 Moda na sukces (s.) 11.25 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.15 Agrobiznes 12.35 Greckokatolickie uroczystości Narodzenia Bogarodzicy - relacja 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami 15.00 Wiadomości 15.20 Komisarz Alex (s.) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami 18.45 Galeria (s.) 19.10 Wieczorynka - Pomysłowy Dobromir 19.30 Wiadomości 20.20 Pizama Party 22.00 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 22.40 Londyńczycy II (s.) 23.35 Ballada o Januszku.

TVP 2

6.05 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Budując więzi 12.25 Kocham to, co lubię 13.00 To nas śmieszy! Kabaretowy Klub Dwójki 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.15 Świat bez tajemnic - Psy w pracy 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.35 Sport Telegram 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.40 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.45 Świat bez fikcji - Uwikłani 23.50 Na linii strzału 0.45 Herosi (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.45 Info Poranek 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 11.55 Serwis sportowy 12.00 Serwis Info 12.20 Biznes 13.55 Serwis sportowy 14.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 15.00 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 21.45 Pasma lokalne 22.15 Losowanie Lotto 22.24 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Ronald Reagan - Odyseja amerykańska 0.37 Powstanie Warszawskie 0.50 Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Scooby-Doo 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Mamuśki (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Zamachowiec (film kopr.) 22.10 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.10 System 2.0 (film USA) 2.00 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.25 Córki McLeoda (s.) 10.05 13. komnata Lenki Novej

10.35 Film o filmie „Droga z miasta” 10.50 Podróż po... 11.20 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.30 Telewariet 16.05 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 17.00 Wszystko-party 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadania filmowe 21.00 Kulinarna kamera na szlaku na Słowacji 21.35 Komicy na piątkę 22.25 Złote dno 0.00 Californication (s.) 0.30 Numer alarmowy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Obrońca 9.30 Historie przedmiotów 10.00 Tajemnice na dnie móż 10.55 Chcę je? 11.00 Czarna żmija (s.) 11.35 Międzynarodowa Stacja Kosmiczna 12.25 Kosmos: Koniec Ziemi 13.10 Przygody nauki i techniki 13.55 Rzykowne misje jednostek specjalnych 14.50 Do życia 15.50 Cela śmierci 16.40 Film o serialu „Ene due rabe” 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Rzykowne misje jednostek specjalnych 21.00 Przeżyć! 21.50 Półmrok: Celibat 22.20 Le Mans (film) 0.05 James Carter Quintet 1.00 Teatr żyje!

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Kwaciarka (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.35 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.50 Weekend 22.45 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.15 Prawo i bezprawie (s.) 0.05 Nikita (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.40 Nieustraszone (s.) 7.40 Pan Złota Rączka (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nakryto do stołu! 10.10 Diagnoza morderstwo (s.) 11.10 Big Ben (s.) 13.10 Detektyw Monk (s.) 14.10 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 15.10 Agenci NCIS: Los Angeles (s.) 16.05 Na sam koniec świata (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 VIP Nakryto do stołu! 21.40 Galeria handlowa (s.) 22.55 Kości (s.) 23.55 Zabójcze umysły

PIŻAMA PARTY

Komedia, USA 2004
TVP 1, wtorek 25 września 2012, godz. 20.20
Reżyseria: Joe Nussbaum
Wykonawcy: Alexa Vega, Mika Boorem, Scout Taylor-Compton, Kallie Flynn Childress, Sara Paxton, Brie Larson, Sam Huntington
Perypetie przyjaciółek, które lada moment rozpoczną naukę w liceum. W związku z tym, że jedna z nich przeprowadza się z rodziną do innego miasta, bohaterki postanowiły wyprawić przyjęcie pożegnalne. Inicjatorką jest Julie, a pomagają jej w tym: Hannah, Yancy i Farrah. Pomysł na imprezę mają także zarożumiałe szkolne gwiazdy. Między nastolatkami zaczyna się rywalizacja. Nagrodą jest pierwszeństwo wyboru stolika w szkolnej stołówce.

JOHN TUCKER MUSI ODEJŚĆ

Komedia romantyczna, USA 2006
Polsat, środa 26 września 2012, godz. 20.35
Reżyseria: Betty Thomas
Wykonawcy: Jesse Metcalfe, Britnany Snow, Ashanti, Sophia Bush, Arielle Kebbel, Penn Badgley, Jenny McCarthy

John Tucker, kapitan drużyny koszykówki, jest obiektem westchnień żeńskiej części szkoły. Zdając sobie z tego sprawę, rozkochuje w sobie dziewczyny, a potem je porzuca. Trzy z nich – inteligentna Carrie, mająca zadatki na dziennikarkę, Heather, najlepsza cheerleaderka w szkole, i Beth, węganka i ekolożka, jednoczą siły, by dokonać zemsty na byłej sympatii. Narzędziem odwetu ma być slična Kate, która ma rozkochać w sobie Johna i go porzucić. Dziewczyna odkrywa jednak, że chłopak nie jest taki zły, jak opisywały go koleżanki.

(s.) 0.50 Magia kłamstwa (s.) 1.45 Dzwoni do jasnovidza.

ŚRODA 26 września

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.25 Było sobie życie - Układ oddechowy 9.00 Przelamując ciszę 9.25 Cywilizacja Nilu 10.00 Nie ma jak Polska: Podlasie - Białystok 10.30 Plebania (s.) 10.55 Moda na sukces (s.) 11.25 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Natura w Jedyńce - W paszczy krokodyla 13.40 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami 15.00 Wiadomości 15.25 Ojciec Mateusz (s.) 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami 18.45 Galeria (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Rambo III 22.05 Reportaż Jedyńki 22.35 Determinator (s.) 23.35 Szesnastoletnia mama.

TVP 2

6.00 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Anna Dymna - spotkajmy się 12.35 Kabaretowy Klub Dwójki 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.15 Świat bez tajemnic - Dzieci ulic Mumbaju 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 17.10 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.45 Kino relaks - Centralne biuro uwodzenia 23.30 Powrót do życia (s.) 0.25 Herosi (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.30 Serwis Info 7.45 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 9.30 Serwis Info 9.45 Info Poranek 10.00 Serwis Info 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 12.20 Biznes 12.55 Serwis sportowy 14.10 Raport z Polski 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Inf 21.45 Pasma lokalne 22.18 Serwis Info Wieczór 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Najlepsi giniarze świata 0.24 Powstanie Warszawskie 0.40 Infoexpress 0.50 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Miś Yogi 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Mamuśki (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 John Tucker musi odejść (film USA) 22.30 Hot Shots 2 (film USA) 0.20 Noc kawalerów (film USA) 2.15 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.30 Komicy na piątkę 10.25 Złote dno 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.30 Telewariet 16.05 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 17.00 Wszystko-party 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Ene, due, rabe (s.) 21.00 List do Ciebie 21.55 Ślady, fakty, tajemnice 22.25 Sprawy detektywa Murdochoch (s.) 23.15 Bracia i siostry (s.) 0.00 88 minut (film) 1.45 Na tropie.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Ushuaia 9.30 Królestwo natury 10.00 Afganistan: Kraj pokoju i miecza 10.55 Przeżyć 11.45 GEN: Josef Koudelka 12.00 Piękne straty 12.30 Chcesz mnie? 12.45 Świat Hanzelki i Zikmunda 13.10 Na proscenium TM 13.50 Babel 14.15 Granice bez granic 14.45 Architektura 15.10 Azjatycka sosna 15.40 Kwartet 16.05 Design dla życia 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży: Nikaragua 21.00 Intolerancja 21.30 Piękne straty 22.00 Pr. rozrywkowy 22.25 Pałacowa intryga (film) 0.35 Battle (film). 1.00 Kosmos: Koniec Ziemi.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.50 Agencje, podaj łapę (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.30 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Mentalista (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Ogólniak z o.o. (s.) 21.45 Na własne oczy 22.40 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.15 Mecz ostatniej szansy (film) 1.25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.40 Nieustraszone (s.) 7.40 Pan Złota Rączka (s.) 8.25 M.A.S.H. (s.) 9.15 Nakryto do stołu! 10.10 Diagnoza morderstwo (s.) 11.10 Big Ben (s.) 13.10 Detektyw Monk (s.) 14.10 Morderstwa w Kitzbuhel (s.) 15.10 Agenci NCIS: Los Angeles (s.) 16.05 Raj marzeń (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Powroty do domu (s.) 21.30 Top Star magazyn 22.35 Castle (s.) 23.35 Kości (s.) 0.30 Zabójcze umysły (s.) 1.30 Dzwoni do jasnovidza.

TV POLONIA

WTOREK 25 września

6.05 Tygodnik Kulturalny 6.55 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 7.25 Plecak pełen przygód 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Rajskie klimaty (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 1920 - Wojna i miłość 13.45 Laskowik & Malicki 14.40 Tomasz Lis na żywo 15.45 Złotopolscy (s.) 16.15 Tygodnik Gospodarczy 16.50 Rajskie klimaty (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Lidzbarskie Wieczory Humoru i Satyry 18.55 Informacje kulturalne 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 21.45 Polonia w Komie - Serbia 22.00 Polonia 24 22.45 Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie 23.45 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 0.25 Flesz historii.

ŚRODA 26 września

6.05 Kultura, głupcze 6.45 Notacje - o. Tomasz Pawłowski 7.05 Wilnoteka 7.25 Znak Orła 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Rajskie klimaty (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Londyńczycy (s.) 13.45 Kabaretowy Klub Dwójki 14.50 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 15.35 Złotopolscy (s.) 16.05 Kultura, głupcze 16.50 Rajskie klimaty (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Szansa na sukces - Egzotyczne lato z Tercetem 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.50 Warto kochać 21.45 Polonia w Komie - Amsterdam 22.00 Polonia 24 22.45 Kabaretowy Klub Dwójki - Hobby 23.45 Operacja Życie (s.) 0.20 Jestem z Francji 0.45 Rajskie klimaty (s.)

CZWARTEK 27 września

6.05 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej 6.35 Cafe Historia 6.55 Harcerski Festiwal - Kielce 2012 7.25 Janka 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Rajskie klimaty (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie 14.45 Operacja Życie (s.) 15.15 Szlakiem gwiazd - Dorota Rabczewska 15.45 Złotopolscy (s.) 16.10 Kocham Kino - magazyn filmowy G. Torbickiej 16.50 Rajskie klimaty (s.) 17.30 Teleexpress 17.55 Kocham Cię, Polsko! 19.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Oficer (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Pitbull (s.) 23.45 Polacy w Bitwie o Anglię.

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ Stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu 24. 9. 2012 o godz. 6.00

	PM 10
Bogumin	62
Czeski Cieszyń	4
Hawierzów	31
Karwina	18
Orłowa	29
Trzyniec	18
Wierzniovice	27

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.
Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie.

ŻYCZENIA

Dziś, 25 września, obchodzi swój zacy jubileusz życiowy **pani ELŻBIETA KOŁATEK** z Orłowej-Lutyni, z domu Orszulików we Lwowie. Z tej pięknej okazji dużo zdrowia, wszelkiej pomyślności i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata życzą z ciepłymi uściskami i całusami córki Renatka i Irenka z mężami oraz kochające wnuczeta Tomek, Jurek, Kasia i Lucynka, jak również wdzięczny za wszystko mąż Tadeusz. RK-167

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA – TRZYNIEC: Gracze (25, godz. 19.00).

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Bastardi 3 (26, godz. 17.45); W cieniu (26, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Dyktator (25, 26, godz. 17.30); The words (25, 26, godz. 20.00); **JABŁONKÓW:** Miś (26, godz. 19.30); **CIESZYŃ – Piast:** John Carter (25, 26, godz. 15.30); Jesteś Bogiem (25, 26, godz. 18.00, 20.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO NA ANTENIE

PIOTROWICE k. KARWINY – MK PZKO zaprasza w sobotę

29. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Piotrowicach na strykówkę. W programie prelekcja Władysława Owczarzego – redaktora technicznego i grafika „Głosu Ludu” oraz członka rady redakcyjnej „Zwrotu”.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 25. 9. o godz. 15.30.

PTTS „BESKID ŚLĄSKI” – oraz KCzT regionu morawsko-śląskiego zapraszają na obchody 80-lecia schroniska na Girowej. W programie jubileuszowym występ kapeli „Olza”, a także zwiedzanie Czarcich Młynów. Odjazd pociągu z Cz. Cieszyna o godz. 8.19. Informacje na www.ptts-beskidslaski.cz.

OSTRAWA – Zarząd MK PZKO zaprasza na „Spacer po Witkowicach”, który odbędzie się dziś, czyli 25. 9. Ruszamy o godz. 16.00 z rynku spod kościoła.

OFERTY

POSZUKUJĘ PRACY w szkole lub przedszkolu. Posiadam wyższe

wykształcenie – edukacja wczesnoszkolna i wychowanie przedszkolne. Tel. 777 248 655. AD-106

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505

ŻALUJĘ z montażem, remonty. Inf. tel.: 604 192 092, 558 742 676. GL-522

KUPIĘ JAKIEKOLWIEK ANTYKI – meble, zabawki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni, zegary (mogą być i uszkodzone). Płacimy gotówką. Inf.: 608 374 432, 608 863 098. GL-585

MATRYMONIALNE

39/168, poszukuje partnera do kursów tańca towarzyskiego jakiegokolwiek poziomu, Czeski Cieszyn i okolice. Może i więcej niż tylko tańiec? Tel. 604 204 182. GL-583

WYSTAWY

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie: do 31. 10. wystawa Miroslava Hanzelki pt. „Obrazy”. Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00; wt, czt: 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 5. 10. wystawa pt. „Hukwaldy”; stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie,**

Rynek Masaryka: stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dębicka 14:** do 28. 10. wystawa pt. „Kamień wokół nas”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30; so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariński 14:** do 6. 10. wystawa pt. „Śladami prawa karnego”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Cieszyn, ul. Regera 6: stała ekspozycja; sala wystaw czasowych: do 30. 9. wystawa pt. „Ze świętym obrazkiem przez życie”. Wejście na ekspozycję: wt, czw, so i nie o godz. 10, 11, 12, 13, 14; śr i pt o godz. 12, 13, 14, 15, 16.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 30. 9. wystawa Małgorzaty Łuczyny pt. „Kompleks”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

▲ do 27. 9. wystawa Krystyna Pa-

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00, so 9.00-12.00. Tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysłać bądź przynieść osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

sterczyk pt. „Alabaster”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00. **WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja:** czynne codziennie 9.00-19.00.

Skarby z trówały

W dniach 28-30 września Zamek Cieszyn oraz Dom Dzieci i Młodzieży z Czeskiego Cieszyna po raz 12. otworzą trówał, czyli przekazywaną z pokolenia na pokolenie skrzynię, by cieszyć się bogactwem tradycji Śląska Cieszyńskiego. Symboliczne otwarcie skrzyni nastąpi już w piątek o godz. 19.00 w Karczmie w Koniakowie. Wystąpią Zespół Regionalny „Istebna”, zespół „Lipka”, obejrzyć będzie można także pokazy twórczości ludowej. Uczestnicy będą mogli skorzystać z autobusu, który wyjedzie z Cieszyna o godz. 17.30 (z parkingu na ulicy Dojazdowej). Powrót z Koniakowa zaplanowany został na godz. 22.00. Obowiązują zgłoszenia pod nr. +48 33 851 08 21 lub +48 504 565 335. Koszt transportu wynosi 10 zł. W niedzielę 30 września od godz. 12.00 do 18.00 odbędzie się natomiast 7. edycja Cieszyńskiego Jarmarku Rzemiosła w Amfiteatrze pod Wieżą Piastowską. Organizatorzy zaplanowali pokazy tradycyjnego rzemiosła i kuchni regionalnej. Nie zabraknie również

Trówała zostanie otwarta już po raz dwunasty.

Cieszyńskiego konkursu pieczenia strudla im. Kingi Iwanek-Riess z pokazem pieczenia. Konkursowe

strudle należy przynieść do Informacji Turystycznej Zamku do godz. 14.00. (maki)

Z »polywkami« i dobrym folklorem

„Lato spotkań z kulturą i tradycją Górali Śląskich na pograniczu polsko-czeskim – LATO 2012” to nazwa nowego cyklu imprez, które wspólnie z Miejscowym Kołem Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Mostach koło Jabłonkowa organizuje Starostwo Powiatowe w Cieszynie. W najbliższą sobotę, 29 września, o godz. 17.00, odbędzie się już drugi z „góralskich

posiadów” z tego cyklu. – Zatanucjóm dlo was nasi „Górole”, kierz se przizwali zespół „Oldrzychowice” z Oldrzychowice. Zagrajóm kapele nie jyny łod tych zespołów, ale aji inszi. Ło tańcowaniu na Beskidzie połopowiadó profesor Daniel Kadłubiec. Głodni nie becie, tym razem was bedymy kormić polywkami: kapuśnicóm na świńskim chwostku, kapuśnicóm ze śmietónkóm, be

wyndzóno polywka z mlykym, be mulka – zapowiadá Niedoba.

Przypomina, że w sobotę 6 października przyjadą do Mostów aktorzy z Milikowa i Istebnej, by zagrać przedstawienia „Aparat, czyli Biydnyemu krowa mlyka nie dowo, a bogatymu aji byk sie łocieli” autorstwa Ireny i Jana Czudków oraz spektakl „Zmorysaniec”.

(kor)

Czwarta edycja SAJ-festu

SAJ-fest, festyn sportowy będący drugą największą imprezą Sekcji Akademickiej „Jedność” ZG PZKO, odbędzie się już w najbliższą sobotę 29 września w Wędryni. Od godz. 13.00 rozpoczęty zostanie turniej w piłce nożnej oraz siatkówce, w którym wezmą udział drużyny poszczególnych ośrodków SAJ-u. Turniej finałowy rozegrany zostanie o godz. 17.00. Nagrodą dla zwycięskiej drużyny będzie wyjazd autokarem na mecz Ekstraklasy ufundowany przez SAJ. Wieczorem nastąpi impreza w wędryńskim Domu Kultury „Czytelnia”. O godz. 19.00 wystąpi Basia Łakota, następnie rozpocznie się zabawa taneczna pod kierowni-

ctwem DJ Bogdana Raszki. – Zbliżający się SAJ-fest organizowany jest po raz czwarty. Impreza ta ma przede wszystkim charakter integracyjny, zapraszamy serdecznie nie tylko wszystkich członków i sympatyków SAJ-u, ale również uczniów czwartych klas gimnazjum, którzy do naszej Sekcji dołączą w przyszłym roku – powiedział prezes Sekcji Akademickiej „Jedność”, Jacek Mencner. Oprócz programu sportowo-muzycznego zapewnione będą wymienione potrawy z grilla oraz napoje wysokokowe. Wstęp do „Czytelni” wynosić będzie 30 koron (dla sportowców i kibiców darmowy). (maki)

Warsztaty malarstwa

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza serdecznie na warsztaty malarstwa na szkle, które odbędą się 28 września o godz. 17.00. Poprowadzi je Antoni Szpyrc, który malarstwem na szkle zajmuje się od trzydziestu lat. Inspiracją są dla niego ludowe obrazy z XVIII i XIX wieku, które były ozdobą wiejskich wnętrz. Tematy czerpie z obyczajów i tradycji regionu, a także strojów ludowych i

rzemiosła. W wielu pracach utrwalił Jabłonków. Tematem warsztatów w Domu Narodowym będą elementy tradycyjnej kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego: stroje, obrzędy, tradycje pasterskie, zwyczaje, prace polowe i dawne rzemiosło. Warsztaty przeznaczone są dla młodzieży i dorosłych. Liczba miejsc jest ograniczona, obowiązują więc zapisy. Wstęp wynosi 20 zł. (maki)

Jeszcze o Bykowni

W sobotnim wydaniu gazety w artykule „Kolejny cmentarz polskich ofiar” nieścisłe zinterpretowaliśmy informację profesora Mečislava Boráka. Napisał, że na cmentarzu ofiar terroru stalinowskiego z lat 1937-1938 w Byko wni znalazł nazwiska ok. 50 Polaków z dzisiejszej RC. W rzeczywistości chodzi

o ponad 50 byłych obywateli czechosłowackich z terenów dzisiejszej RC albo Czechów z mniejszości na Ukrainie, a w tej liczbie jest kilku Polaków. Obok Ukraińców i przedstawicieli innych narodowości leżą na cmentarzu tysiące Polaków, ale z głębi Polski. Profesora Boráka i czytelników przepraszamy. (dc)

Hutnicze derby: Dużo walki, mniej finezji

TIPSPORT EKSTRALIGA
WITKOWICE TRZYNIEC 1:3

Tercje: 0:0, 1:2, 0:1. Bramki i asysty: 31. Svačina (Polák) – 28. Lojek (Květoň, Peterek), 30. Klimenta (Polanský, Rákos), 60. Růžicka (Zíb). Witkowiec: Málek – Barinka, Malík, Polák, Rehák, Sedlák, Sloboda, Voráček – Burger, Hruška, Huna, T. Káňa, Klimek, Kucsera, Roman, Strapáč, Svačina, Szturc, Šedivý, Ujčík, Walker. Trzyniec: Hamerlík – Galvas, Hrabal, Klesla, Klouček, Lojek, Ovcáček, Roth, Zíb – Adamský, Bonk, Hrná, Klimenta, Květoň, Orsava, Peterek, Polanský, Rákos, Růžicka, Varada, Zagrapan.

Oczekiwania przed derbami były wyższe, niż rzeczywistość na lodowisku. Hokej tak na dobrą sprawę nabrał rumieńców dopiero w drugiej tercji, w której wreszcie rozwiązał się worek z bramkami. – Gospodarze wysoko postawili poprzeczkę. Przeprowadzenie z Witkowicami nie była łatwa, to dla nas cenne trzy punkty – powiedział nam bramkarz Peter Hamerlík, jeden z bohaterów spotkania. W pierwszej odsłonie obie ekipy tłukły głowami w bandę lub w dobrze zorganizowane defensywy. Dopiero strzał Lojka znalazł drogę do bramki, a dwie minuty później po sprytnym akcjii Klimenta było 0:2 dla Stalowników. Dobrze dysponowany Hamerlík skapitulował tylko raz, po golfowym uderzeniu Svačiny. – Trafiliśmy na mocnego prze-

Zamieszanie pod bramką Petera Hamerlíka.

ciwnika, który nie panikował i do końca walczył o zwycięstwo – ocenił Pavel Janků, drugi trener Trzynca. Goście świetnie obronili strefę środkową, zwłaszcza w okresie największej przewagi Witkovic w trzeciej tercji. W derbach lekkiego urazu doznał gwiazdor trzynieckiej ekipy, Martin Růžicka. Według wczorajszych doniesień, napastnik zaliczył cały poniedziałkowy trening i powinien być w stu procentach przygotowany do dzisiejszego meczu z Chomutovem. Lokaty: 1. Kometa Brno 12, 2. Trzy-

niec, 3. Zlin po 9, 7. Witkowiec 6 pkt. Dzisiaj (17.00): Trzyniec – Chomutov.

II LIGA
AZ HAWIERZÓW PRZERÓW 3:1

Tercje: 0:1, 0:0, 3:0. Bramki i asysty: 52. Pechanec (Řička), 54. J. Daneček (Najdek), 60. Klimša (Rimmel) – 6. Sakrajda (Ditrich, Vlček). Hawierzów: L. Daneček – Prokop, Vydra, Krisl, Hegegy, Rimmel, Zientek, Balčík – Najdek, Maruna, J. Daneček, Klimša, Pechanec, Řička,

Sztefek, Potočný, Stránský, Pavlas, Kopún, Graca, Haas.

FRYDEK-MISTEK KARWINA 4:6

Tercje: 1:1, 2:3, 1:2. Bramki i asysty: 20. Mach (Škatula, Gogolka), 23. Škatula (Mach), 25. P. Slovák, 55. Škatula (Mach) – 18. Tomásek, 28. Samiec (Tomásek, Javín), 29. Moravec (Tomásek, Samiec), 40. Samiec (Moravec), 42. Pavliš (Rosůlek), 46. Javín (Moravec).

Jutro (18.00): Wsecin – Karwina, Poruba – Hawierzów. (jb)

TIPGAMES EKSTRALIGA
PRZERÓW KARWINA 25:31

Do przerwy: 14:15. Karwina: Pyško, Schams – Vala, O. Meca, Krahulec 4, Hanisch, Vančo 4, Chudoba 6, Mlostek 7, Užek, Petrovský 7, Gelnar, R. Meca, Pomahač.

Baník pokazał pazury, wygrywając na parkiecie nieobliczalnego Przerowa. Dla gospodarzy był to debiut przed własną publicznością, debiut z kategorii nieudanych. Młody zespół Karwiny wytrzymał kondycyjnie, w drugiej połowie jeszcze podkręcając tempo. Gospodarzom na nic się nie zdała destrukcyjna taktyka, pilnowany Petrovský zdążył nawet strzelić siedem goli.

Lokaty: 1. Brno 5, 2. Jičín 5, 3. Lo-wisice 4, 4. Karwina 4 pkt. (jb)

W SKRÓCIE

MECZE POLAKÓW W TVP. To świetna wiadomość dla kibiców piłki nożnej. Telewizja Polska porozumiała się z firmą Sportfive w sprawie pokazywania na swoich antenach meczów polskiej reprezentacji w latach 2012-2014. Najbliższy mecz reprezentacji Polski – spotkanie z Anglią w ramach eliminacji do mundialu w 2014 roku – 16 października.

* * *

T-MOBILE EKSTRAKLASA. Wyniki 5. kolejki: K. Kielce – Podbeskidzie 2:1, Legia – Polonia 1:1, J. Białystok – Piast Gliwice 0:2, Ruch Chorzów – Z. Lubin 2:1, Wisła Kraków – Lechia Gdańsk 1:0, Śląsk Wrocław – Bełchatów 2:1, Lech Poznań – Pogoń Szczecin 1:1. (jb)

Piłkarski weekend: Zwycięski debiut trenera Mašleja

I LIGA
LIBEREC – OSTRAWA 2:2

Do przerwy: 0:2. Bramki: 69. i 85. Blažek – 20. Kraut, 41. Fantiš. Ostrawa: Buček – Zawada, Frydrych, Kaprálik, Mach – Droppa, Foltýn (68. Vašenda) – Lukeš, Fantiš (90. Baránek), Milosavljev – Kraut (72. Majtán).

W pierwszej połowie Baník zagrał z kontry, strzelając dwie szczęśliwe bramki. W drugiej podopieczni trenera Látala nastawili się na destrukcję i utrzymanie wyniku. W efekcie stracili dwie bramki. Do gry włączył się nowy nabytek Ostrawy, napastnik Majtán z Žyliny. Baník w tabeli plasuje się na 13. pozycji (6 pkt.).

II LIGA
KARWINA – TÁBORSKO 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: 56. Presl. Karwina: Rakovan – O. Cverna, Mikula, V. Cverna, Hoffmann – Ciku, Gonda, Vaněk, Vladavič – Vrána, Presl (72. Limanovský).

Nowy duet trenerski Petr Mašlej, Jan Páník odetchnął z ulgą, podobnie zresztą jak wszyscy karwińscy piłkarze i kibice. Na stadion w Raju z meczu na mecz przychodzi mniej fanów dobrego futbolu, bo też o dobrej piłce nie może być ostatnio mowy w Karwinie. To raczej walka z własnym „ja”, niż z rywalami. Gola na wagę wymęczonych trzech punktów zdobył Presl z podania Ciku. Wbrew zapowiedziom, w kadrze Karwiny zabrakło Polaka Jakuba Legierskiego. Trenerzy odważyli się jednak na kilka zmian w ustawieniu. Dobry mecz zaliczył bałkański duet Vladavič, Ciku.

Lokaty: 1. Bohemians 1905 19, 2. Žizków 19, 3. Znojmo 17, 4. Karwina 8 pkt.

MŚLF
TRZYNIEC – UNICZÓW 7:2

Do przerwy: 2:2. Bramki: 31., 32., 82. i 87. Gavlák, 57. Eismann, 70. Joukl, 77. Kyselý – 9. Ulma, 43. Jeřábek. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Švec, Cigánek, Sporysz – Motyčka (77. Hupka) – Malír (65. Joukl), Kyselý, Ceplák (61. Prokeš), Eismann – Gavlák.

W hokeistów zamienili się w sobotę piłkarze Trzynca. Takiej pokazówki na Lešnej już dawno nie było. Zdobywca czterech goli, napastnik Gavlák, awansował na fotel króla strzelców rozgrywek i niewykluczone, że wiosną w kolejce po niego staną kluby z pierwszej i drugiej ligi. Goście trzymali się tylko w pierwszej połowie.

ROSICE – ORŁOWA 1:3

Do przerwy: 1:2. Bramki: 43. Živný – 6. i 19. Perić, 55. Žizka. Orłowa: Rohel – Vlk, Švrček, Kaizar, Bochnák – Pražák (88. Václavěk), Sobala, Hanus, Žizka (90. Jonek) – Kovář, Perić (90. Kopel).

Slavia po przegranej z rezerwami Slovácka zrehabilitowała się w kolejnym wyjazdowym spotkaniu, tym razem z 11. w tabeli Rosicami. Mecz ustawiły szybkie bramki Perica, który powoli dorasta do rangi gwiazdy orłowskiej drużyny. Slavia nadal utrzymuje kontakt z czołówką.

Lokaty: 1. Prościejów 19, 2. Trzyniec 17, 3. Slovácko B 15, 4. Orłowa 15 pkt.

DYWIZJA
KARWINA B MORKOVICE 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 66. Górník – 42. Kapouněk, 82. Skácel.

Karwina B: Hájek – Skácelík (55. Juřena), Stanowski, Škahič, Zahatlan (56. Vaclík) – Koutný, Janík, Puškáč (46. Górník), Knötig – Wojnar – LeGiang.

Kiedy wszystko wskazywało na to, że gospodarze w końcu rozmontują przeciwnego rywala, goście uderzyli po raz drugi. Obrońcy pozostawili bez asekuracji zmiennika Skácela, który wystrzelił Morkovicom komplet punktów. W barwach rezerw Karwiny najlepszy mecz w swojej młodej karierze zaliczył Górník.

KRAWARZE HAWIERZÓW 1:1

Do przerwy: 0:0. Bramki: 67. Hoza – 85. Michalčák. Hawierzów: Mrozek – Valový, Michalčák, Neugebauer, Pešek (87. Zábranský) – Večeřa (81. Wolner), Skotnica (75. Zielonka), Lukan, Zupko, Matušovič – Laryš.

Remis jest raczej sukcesem Hawierzowa, który nie zaliczył zbyt dobrego spotkania. Więcej było niedokładności, niż składnej piłki. Punkt zapewnił gościom strzałem głową stoper Michalčák.

OPAWA B L. PIOTROWICE 6:0

Do przerwy: 5:0. Bramki: 17., 39. i 45. Šrom, 23. Lokša, 42. Cudrák, 72. Němec. Piotrowice: Szarowski – Kempný (53. Kumpán), Bernatik, Škuta, Nowinski – Reichl, Dittrich, Koper, Miko – Urban, Kubiena.

Gospodarze wystawili ponad połowę piłkarzy z drugoligowego składu, przesądzając sprawę już w I połowie. – W takim układzie te rozgrywki tracą sens – skomentował mecz Čestmír Kročil, do wczoraj jeszcze trener Piotrowic. – O moich dalszych losach zdecydować woda-

rze klubu na wtorkowym posiedzeniu. Na dzień dzisiejszy mam dość wszystkiego – ocenił rozczarowany Kročil.

Lokaty: 1. W. Międzyrzecze 17, 2. Przerów 16, 3. Brumow 14, 4. Karwina B 13, 11. Piotrowice 10, 14. Hawierzów 8 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA
CZ. CIESZYN – HAJ 4:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: Zabelka, Pařenica, Šlavka, Nowak. Cz. Cieszyn: Klepek – Rusek, Šlavka, Rac, Byrtus – Nowak, Pařenica (65. Lojek), Mendrok, Hradečný (87. Proboš) – Zabelka (82. Krasniči).

Już do przerwy mogło być 4:0, goście bowiem zagraли koszmarnie. – Wynik mógł być nawet dwucyfrowy – podkreślił trener IRP, Pavel Smatana.

KARNIÓW – BOGUMIN 2:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: Šupák, Krčmařík – Poštulka. Bogumin: Goj – Gábor, Šiška, Košťál, Tvrđý – Brunclík, Socha, Graňák, Seget – Poštulka, Sittke.

Boguminiacy przegrali trzeci mecz z rzędu i co za tym idzie, spadli w tabeli na 9. pozycję. Podopieczni Marka Poštulki, pasowani do roli „czarnego konia” rozgrywek, złapali zadyszkę.

PETRZKOWICE DZIEĆMOROWICE 1:2

Do przerwy: 1:1. Bramki: Levčík – Beilner, Giňa. Dziećmorowice: Gradek – Škulaň, Prčík, Bajzath, Žebrok (70. Ligočký) – Schimke, Špička, Beilner (64. Martinček) – Giňa (78. Krčmařík), Maleňák – Matušík.

Ekipa Miroslava Čopjaka gra coraz lepiej. Przekonali się o tym piłka-

rze Petrkowic, którzy z kolei męczą się w strefie spadkowej. Goście dyktowali warunki i mogli wygrać dużo wyższym rezultatem.

Lokaty: 1. Frydek-Mistek B 20, 2. Herzmanice 20, 3. Beneszów D. 18, 4. Cz. Cieszyn 14, 9. Bogumin 12, 10. Dziećmorowice 10 pkt.

I A KLASA

Stonawa – Lutynia Dolna 1:2, Wędrynia – Wracimów 4:0, Bystrzyca – Petřvald n. M. 2:2, Olbrachcice – Szonów 0:2, Śmiłowice – Czeladna 2:3, St. Miasto – Raszkowice 3:1, Bruszperk – St. Biela 3:0. Lokaty: 1. Bruszperk 13, 2. Wędrynia 13, 3. Bystrzyca 13, 4. Śmiłowice 10, 10. Olbrachcice 7, 11. Lutynia D. 6, 14. Stonawa 1 pkt.

I B KLASA

Gnojnik – Fryczowice 1:2, Dobratice – Sucha Górna 3:1, Datynie Dolne – Nydek 4:0, Dobra – Sedliszcze 2:3, ČSAD Hawierzów – Dąbrowa 2:0, Gródek – Mosty 1:1, Jabłonków – Starzecz 1:2. Lokaty: 1. Datynie D. 16, 2. ČSAD Hawierzów 16, 3. Sucha G. 10 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

Łąki – Pietwałd 2:2, Bogumin B – G. Będowice 3:3, Wierzniowice – Cierlicko 1:2, Sj Rychwałd – Żuków G. 6:0, Sn Orłowa – I. Piotrowice 1:1, B. Rychwałd – L. Piotrowice B 2:2. Lokaty: 1. Sn Orłowa 13, 2. I. Piotrowice 11, 3. Żuków G. 10 pkt.

RP FRYDEK-MISTEK

Bukowiec – Baszka 3:1, Niebory – Oldrzychowice 4:1, Waclawowice – Piosek 3:2, Palkowice – Śmiłowice B 2:2. Lokaty: 1. Hukwaldy 18, 2. Waclawowice 13, 3. Piosek, 4. Niebory, 5. Bukowiec po 12 pkt. (jb)